

OPRAVDOVÝ

KREŠTĀN

POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ TÝŽDENNÍK.
LUDOVÁ PRÍLOHA „SLOVENSKÝCH NOVÍN“.

<i>Predplatná cena:</i>		Vychodí každú nedeľu.	<i>Redakcia a vydavateľstvo:</i> V Budapešti, VI. okr., Aradi-utca 14. <i>Sem sa majú posielat predplatky a dopisy.</i> <i>Nevyplatené listy sa neprijímajú.</i>
Na celý rok	2 zl. — kr.	Zodpovedný redaktor a vydavateľ: VIKTOR HORNÝANSZKY.	
Na pol roka	1 „ — „		
Na štvrt roka	— „ 50 „		
Jednotlivé číslo 3 kr.			

Dobré zjavy.

Sviatkom Vsechsvätých končieva sa hospodársky rok pre gazdu. Vtedy má už s poľa úrodu sobratú, vymlátenu; čo potreboval ku svojej potrebe na zimu, to si odložil, oziminy posial a čo ešte zvýšilo, popredal, aby urobil zadosť i svojim povinnosťam naproti štátu, cirkvi a obci.

O takomto čase je už každý gazda na čistom, či jeho namáhavú prácu korunoval zdar, či ho matka-zem odmenila a či žehnal jeho práci Všemohúci, od ktorého všetko závisí. A keď gazda vie, či mal toho roku škodu alebo osoh, vie to teraz už i krajina, lebo naše Uhorsko je krajina ešte vždy v prevažnej väčšine agrikultúrna, to jest jej obyvatelia zaoberajú sa prevažne s poľným hospodárstvom, s pestovaním zbožia a dôchovom statku.

S výsledkom hospodárenia obyvateľstva roľníckeho na mnohých stranách vlasti našej sú spokojní. Berúc celú krajinu do povahy tohoročného úroda vo všeobecnosti bola stredná. Keď ale berieme do povahy okolia, primerane k iným rokom v Zatisí bola úroda dobrá, v Podtisi stredná, v Preddunajsku stredná, v dolnom Zadunajsku stredná a v hornom Zadunajsku zlá, ba takrečeno ziadna, lebo strašný ľadovec dňa 28. júna najväčšími stihol stolice v hornom Zadunajsku, kde takrečeno ani žatvy nebolo.

Nuž, buď Bohu chvála, jako z tých správ vidno, úroda na našich horných stranách bola stredná, čo znamená mnoho, keď do povahy vezmeme, že už od rokov po Hornom Uhorsku bývala úroda horšia než stredná, ba často i planá, čo sa ale nemôže natoľko pripísať nedôkladnému obrobeniu poľa, jako skôr prírodným pohromám: ľadovcu, prívalom, mrazu, suchému alebo dažďovému počasiu.

Krem tohto pozhennania Božieho potkalo naše horné kraje i iné šťastie, ktoré nemalo prispieť k pokojnému požívaniu ovocia krvopotnej práce.

Myslíme pod týmto *ľudové shromaždenia ľudovej strany.*

Novopečení oblažitelia ľudu, ktorí v krátkej minulosti každú nedeľu držali tri-štyri ľudové shromaždenia na rozličných miestach krajiny, toto leto prespali, oblažujúce shromaždenia nevydržovali a tým nášmu ľudu preukázali takú službu, žeby sme boli úzkoprsí, keby sme sa im za to nepoďakovali. Áno za to zasluhujú vďaku, lebo veď my v prvom rade ozvali sme sa proti vydržievaniu takých ľudových shromaždení, aké oni vydržovali. Tie shromaždenia neslúžili ani v prospech vlastní ani v prospech obyvateľstva. Nerozmyslenými rečami jednotlivých páňkov, ktorí nikde inde vyniknúť nemohli, obyvateľstvo sa len popudzovalo, rozčuľovalo a tak siala sa nenávisť medzi našim ludom. Krem toho ľud bol odľahovaný od svojich prác, od kostola a namiesto pekného poučenia počul na shromaždení ošemetné nádavky vláde, upodrozrievanie popredných ľudí a hlásanie náboženského boja. To obyvateľstvu ničím neposlúžilo a škodilo len dobrému menu krajiny na vonok, lebo tie klamné reči ľudových rečníkov časopisy ich strany uverejňovali v plnom znení a kto tie časopisy čítal v cudzozesku, nevediac o našej veľkej slobode tlače, zaiste po prečítaní takej reči novopečeného oblažiteľa ľudu si pomyslel, že Uhorsko musí byť krajina samých zlodejov a lumpov a že uhorské obyvateľstvo strašne potláča malá hŕstka ľudí; — ak tomu čitateľovi cudzozemskému len nenapadlo porekadlo, že: to je zlý vták, ktorý do svojho vlastného hniezda hnuší.

Jaké pohnutky primaly ľudárov, aby toho leta nevydržovali shromaždenia, nejdeme hľadať, ale na to musíme poukázať, že poprvé, posledne tie shromaždenia boli až veľmi slabo navštevované, že podruhé toho leta bolo už po voľbách, mnohí

tedy stratili nádej, žeby mohli byť vyvolení do snemu a po tretie sa snáď minuly ľudárom tie viršle s chrenom a poháriky pivka, ktorými ľud vábili na svoje shromaždenia, lebo veď darmo ani posluháci ľudových shromaždení neuspokojili sa «slovom», lež tiež žiadali i «chlieb» a obzvlášť keď sa im podával v horspomutých viršľach a pive, čo ostatne uznal i sám viditeľný vodca ľudovej strany opát Ján Molnár, keď písal, že členovia tej strany prinášajú i *hmotné* obeť a o čom svedčí i to, že gróf Ferdinand Zichy predal svoje dve najkrajšie panstvá barónovi Springerovi.

Nech teda pohnútky boli jakékoľvek, ľudových shromaždení toho leta nebolo a to je šťastím pre mnohých, ktorí ľahko sadli na lep a putovali na miesto shromaždenia v nádeji, že bohvie čo dobrého tam počujú a potom sklamaní v nádeji s rozčulenu mysľou a srdcom naplneným nenávisťou proti svojim bližným navrátili sa domov, kde potom povstávaly nesváre, hnev a rozkol medzi najlepšími priateľmi a spolubližnými.

Jako teda vidno, tento hospodársky rok minul sa nielen bez väčších elementárnych, lež i bez politických pohrôm. lebo veď ľudové shromaždenia za iné ani považovať nemožno, ako za pohromu a to za pohromu ešte horšiu než elementárnu, lebo táto nám zničí len majetok pozemský, hmotný, tamtá ale majetok duševný, lebo hlúpymi rečami otravuje sa duch, hlásaním nenávisťi pobúri sa duševný pokoj prechádzajúci v náruživosť, no a náruživosť bola vždy zlým radcom.

Buď teda Bohu chvála, to sú všetko dobré zjavy. Uspokojujúca úroda toho roku povzbudí náš ľud k ďalšej nádeji v lepšie časy, otúži k vytrvanlivej práci, ktorú koná sám len vo svoj prospech a ktorou zabezpečí si svoj pozemský blahobyť a ďalším nevydržiavaním ľudových shromaždení opäť zavládne ľudom blažený pokoj, svornosť a úprimnosť, čo nemálo napomôže všeobecný blahobyť obyvateľstva a rozkvet našej spoločnej vlasti uhorskej, ktorej opateru sverili nám naši otcovia s tým porúčením, aby sme sa dľa ich príkladu práve tak úprimne snášali, práve tak úprimne milovali a za vlasť keď treba nielen svoje majetky, ale i svoje životy obetovali, jako to oni niekdy nepočetne ráz dokázali, lebo len svornosťou, len vospolnou láskou a sebaobetavosťou zachránime vlasť a tak i sami seba od cudzích nepriateľov a od väčších otrasov, ktoré už nejedon národ sotrelý s okršleku sveta.

Slovo k rodákom.

Ťažko nám to padne, lebo veď dosť iného máme, o čom by sme hovorili mohli, predsa nútení sme zas len *vystrihať* vás tak, ako už koľko ráz, pred ľudarmi. Ako nebezpečného moru, nákazlivej choroby, varovať sa nám nutno tejto nešťastnej sekty, od ktorej nás nebesá laskave usanovať mohli. Bo nebezpečné sú zásady a záhubný je spôsob účinkovania ľudárov. Ani sme snáď nie vstave dostatočne varovať vás pred nimi. Milozvučnými, podvodnými a úlisnými heslami vábila a pomätú ľud; lichotia jeho chútkam a náruživostiam, utajujú pri tom svoje tajné zámyery, ktoré ale nikdy a v ničom s očú nespustia. A jaké záhubné následky môže mať a má podvodné poburovanie massy ľudu; smutné dôkazy a príklady máme na anarchistoch, socialistoch a na nešťastí i nebezpečenstve, v akom nachodí sa teraz Francúzsko. Všetko toto zapríčinily falošné heslá a zásady ľudu podvodne vrhnuté. No ľudárom ešte ani na tejto hroznej pliaže sveta je nie dosť, oni ešte i tieto podvrtné pohyby nesvedomcov ešte nesvedomitejším spôsobom ku svojim cieľom používajú a neostýchajú sa zlé horším nahrádzať. Pod tým, zas len falošným heslom, že oni oproti socializmu bojujú, vodia po krajine jesuitov, ktorí potom ľudu nie náboženské pravdy vysvetľujú, ale s použitím náboženstva za to najvýstrednejšie ľudárstvo kortešujú, podnecujú v srdciach ešte veriaceho ľudu tú najvýstrednejšiu nespokojnosť, zášť a rozbroj oproti druhým. Tak je potom medicína sama o mnoho horšou a nebezpečnejšou, nežli choroba, Veru v záujme a v prospech viery a náboženstva potrebné by bolo tomuto nadužívaniu svätosti viery a bohorúhaniu koniec urobiť.

Veď je to skutočne nesnesiteľný posmech, čo ľudári s menom Spasiteľovým robia, vystráňajú. Keď Mócsy napáda židov pre úskočné vraj kšeftovanie, keď Molnár hromzí oproti Bánffymu, keď Lepsényi, Zelenyák a Zimándy napádajú české a dobré meno už zvečnelého Kossutha; keď Lepsényi otvorí sklep v hlavnom meste; keď Zichy oči preveracia nad biedou a utrpením ľudu, pritom ale k ulaveniu tejže ani babky nedá, vtedy sú vraj všetci títo bojovníkmi Ježiša Krista! (?) Áno bohorúhacia títo za svojho politického vodcu znížil by chceli Bohosyna, nebojac sa Boha, za ich skára, a nebojac sa sveta, že ich pre bohorúhanie ukamenuje.

Pápežský prälát Ján Molnár rozpisuje sa o katolickej tlačí. My sami by sme ju vítali s radosťou a plesaním, keby ona vskutku katolícka a kresťanskou bola, ale horkýže! Veď jeho katolícky (?) vraj plátok «Kresťan» nám práve protivu toho dokazuje. Pozrite si v 41. čísle úvod...

článok, v ktorom akýsi učiteľ na pokoji, ktorý by tiež radšej pokoj mohol dať peru, ako nekresťanské nesmysle čarbať, práve dopúšťa sa toho hriechu, že čo kresťan, k svojim politickým (?) cieľom znevažuje Bohosyna Ježiša Krista. No marné sú jeho námahy, Boh sa vysmievať nedá. On osvieti mysle a rozumy ľudu nášho a dá mu zvíťaziť nad pokúšením ľudáckym.

No ešte zrejmejšie nám ukazuje charakteristiku tejto tlačie «Otvorený list do Kysuckého Nového Mesta!» skrze «Jedného kňaza» písaný. — Známo vám je z časov ablegátskych volieb účinkovanie kaplána Jána Cvinčeka. Ľudára tohoto vtedy oná kresťanská, katolícka (?) tlač do neba vychvaľovala. Nebolo takého charakteru, takého kresťanského hrdinu a vífaza na celom širom svete, ako bol Ján Cvinček. On bojoval, a trpel za vieru a ľud vraj, — a dnes kaplán Cvinček upadnul do nemilosti. Už je odbavený, odpravený. Patrí medzi «hlúpych a podlých» kňazov. Možno práve ten istý «Jeden kňaz», ktorý ho predtým tak neohraničene vychvaľoval, ten kydá dnes tú najväčšiu hanu, hovoriac, že «dosť smutno, že katolícky kňaz tak hlboko môže padnúť» a to práve «ten Cvinček, ktorý tak pevno bil svoje prsia «in illo tempore.»

Nuž a čože zaviniť ten «cherský ľudár» a «neohrozený bojovník Ježiša Krista a jeho svätej cirkve?» Chudák, neborák: súčasťnil sa na smútočnej pobožnosti za zvečnelou kráľovnou v synagoge kysucko-novomestskej odbavovanej. «Lež ja pýtam sa, — píše ten «Jeden kňaz» — čo hľadal na tej pobožnosti Ján Cvinček rim. kat. kňaz a *vychýrený ľudár?*» Nuž my mu to povieme, hľadal a našiel Pána Boha, ktorý je všade prítomný. Úctu vzdal zvečnelaj kráľovnej na mieste, ktoré je inoveriacim miestom vzývania živého Boha. Ľudárom sa ani to nepáči. Lež za dobré, prosperné a sväté uznávajú i vyhlasujú, keď kňaz miesto svätej kázne, oproti spolukresťanom liberálom hromzí a kortešuje v dome Pána.

Takto vyzerajú v skutočnosti a nahote svojej tí do rúcha náboženstva obliekajúci sa záhadní bojovníci Kristovi. A preto varujte sa ich, rodáci moji! Skúmajte reči ich a pozorujte skutky. A jak budete pozorne skúmať skutky ich, tak uvidíte, že tieto sú pravá protiva toho, čo hovoria, skutky ich nikdy sú nie totožné s ich rečami. A takých ľudí, ktorí iné hovoria a iné robia, treba sa vystríhať. Lahko sa je dať oklamať, no ťažko vrátiť sa na pravú cestu. Nedajte se klamným rečiam zviest z tejto a tak i pohroma táto, ako mnohé iné, preletí ponad naše hlavy bez škody.

Pravdomil.

POLITICKÉ ZPRÁVY.

Gróf Albert Apponyi pred svojimi voličmi. Po opätovnom odročení konečne v nedeľu 16-ho okrôbra prišiel gróf Apponyi, vođa národnej strany do Jászberény medzi svojich voličov, aby rozpovedal svoju mienku o politike vlády a o politickom rozpoležení. Kto si myslel, že po reči Apponyiho bude jasnejšie vidieť, ten sa veľmi sklamal, lebo gróf Apponyi v svojej dlhej reči nepovedal veru nič významnejšieho.

Gróf Albert Apponyi už 15 rokov zastupuje na sneme mesto Jászberény a od týchto čias za každým, kedykoľvek sme stáli na prahu vážnych udalostí, v Jászberény rozpovedal svoju mienku o stave krajiny. Od týchto 15 rokov ale nepovedal nikdy bezbarevnejšiu, nerozhodnejšiu reč, než posledne, a práve teraz bol politický svet zvedavý na jeho reč. Predovšetkým dal výrazu starému bôľu, ktorý rečička bolí ešte od volieb; bôľ tento pochádza odtiaľ, že mnohí kandidáti národnej strany pri vyslaneckých voľbách poprepadávali, tak že strana Apponyiho veľmi zredla. Zatým prešiel na otázku vyrovnania. O predlohách vyrovnania tvrdí, že sú zlé, a hneď zatým sám uznal mnohé výhody, ktoré našej vlasti vyplývajú z vyrovnania. Doprosta nepovedal, jako sa bude on a jeho strana pri pojednávaní návrhov držať. Z celej reči ale dá sa to zatvárať, že je priateľom obštrukcie.

Hovoril aj o katolíckej autonomii a o soštatnení administrácie. O autonomii povedal, že pri ustálení jej bude na tom nástožiť, aby byly v úcte držané sväté zásady našej katolíckej viery a tie neodcudziteľné práva, ktoré nezmeniteľná inštitúcia katolíckej cirkve podržala vyučujúcej cirkvi. Mal obľad na skutočné štátne záujmy a na tie záujmy, ktorá vyplývajú z viac storočného sväzku medzi štátom a cirkvou, pritom ale bojoval proti tomu, aby sa moc vlády nezväčšila. Nástožil na tom, aby katolíci v svojich svetských záležitostiach boli vymazaní z pod toho tútorstva, pod ktorým dosiaľ stáli.

O soštatnení administrácie vyslovil sa v tom smysle, že je priateľom soštatnenia jej, len že prevedenie jej nechce sveriť na terajšiu vládu.

Apponyiho reč nezmútila veľmi vodu. Odhliadnuc od osobnych nápadov, nič zlého nevedel na vládu povedať.

Nová akcia ľudovej strany. Snemovňa vyslancov ešte ani nemohla pojednávať tú kopu prosieb, ktoré následkom akcie ľudovej strany byly zadané snemu o zníženie pozemkovej dane a o odanenie bursy a ľudová strana započala už novú akciu obľadom obsypania snemu prosbami. V utorok zadal Ján Molnár pekne-krásne vytlačenu prosbu, za ktorou dozaista príde celý rad takýchto prosieb, jako sme to videli aj pri prosbách o zníženie pozemkovej dane a o odanení bursy.

Ľudová strana chce odrazu liečiť politické, verejno-hospodárske a mravné rany národa uhorského. V 29-tych bodoch vyratuje tie prostrledky, ktorými chce rany ľudu liečiť. Z pomedzi týchto 29 bodov ľudová strana dozaista hlavnú váhu kladie na tri poslednie, v ktorých žiada premenenie ustanovizní civilného manželstva a štátneho vedenia matrík, zotrenie bezkonfesionálnosti a zotrenie recepcie židov. V ostatných 26 bodoch nechádzajú sa také požiadavky, o ktorých sa dnes nielen u nás, lež aj po celej Európe hovorí, a ktorých riešenie patrí medzi tie najťažšie veci. Medzi iným žiadajú uvedenie do života všeobecného tajného hlasovacieho práva, zákaz práce detí, určenie najnižšej mzdy; urovnoprávnenie práce a kapitálu tak, aby z čistého dôchodku istú čiastku dostali aj robotníci. Prekazenie každej úžery; vyučovanie zdarma na konfesionálnom základe; založenie obecných sýpok, kde by mohol gazda aj v zboží zaplatiť svoju daň. Konečne žiadajú ustálenie toho, aby ten kto má iba 20 jochov zeme, alebo tomuto zodpovedný dôchodok, bol od dane oslobodený.

Porady parlamentárnych strán. *Národná strana* vydržovala v stredu večer poradu, na ktorej sa na tom usniesla, že do tých čias kým vláda do podrobná nerozpovie, jako smýšľa s vyrovnáním, neprijmë žiadon pracovný poriadok.

Aj neodvislá strana vydržovala toho samého dňa poradu, na ktorej jednomyselne rozhodli, že budú bojovať nielen proti návrhu indemnity, lež budú sa usilovať aj to prekaziť, aby návrh tento bol na denný poriadok určený.

Ľudová strana dosiaľ sa na ničom nerozhodla, lebo niet medzi členami jednomyselnosti. Členovia ľudovej strany podelení sú na dvoje. Jedna čiastka je netrepeživá a rada by sa vypomstít na vláde za cirkevnú politiku tým, že chce byť na pomoci obštrukujúcim stranám, totižto národnej a neodvieslej. Chladnokrevnejší členovia ľudovej strany ale, berúce do ohľadu, že strana stojí na základe vyrovnania z r. 1867-ho, chcú vyrovnanie prijať a sú proti obštrukcii.

Vláda voči týmto rozhodnutiam jednotlivých strán, ktorými vypovedaly obštrukciu, pokojne hľadí do budúcnosti a nedrží za potrebné žiadne výnimečné poriadky. Ministerský predseda barón Bánffy mužne sa osvedčil, že sa nebojí opozícií ani na ten pád, jak indemnita nebude prijatá ani do 1-ho januára, aj v tom páde bude robiť to, čo mu záujem vlasti káže. Sily k vytrvalosti dodáva mu to povedomie, že obrovská väčšina obyvateľstva krajiny schvaľuje jeho pokračovanie.

Inštalácia nového inšpektora baňského distriktu evanjelickej cirkve. Dosavádny inšpektor tohoto distriktu Teofil Fabiny vzhľadom na svoj vysoký vek sa poďakoval. Na jeho miesto veľkou väčšinou bol zvolený Michal Zsilinszky, štátny sekretár v ministerstve náboženstva a výučby. Inštalácia nového inšpektora previedla sa dňa 18-ho tohto mesiaca. Z inštaláčnej reči nového inšpektora uvádzame ten odsek, ktorý sa po-

huje na pomer štátu k cirkvi. Zsilinszky hovorí, že akoľvek sa prijmy duchovných uvedením nových cirkevných zákonov umenšily, predsa zákony tieto nie sú na škodu cirkvi. Evanjelická cirkev nikdy netajila, že štát má právo sriadiť uzatváranie manželství a vedenie matrík. Úplná náboženská sloboda má nás len povzbudzovať, aby sme so slobodou spojené povinnosti verne plnili.

Čo sa týka panslavistických námah jednotlivcov, tie nebudú mať v cirkvi miesta, lebo veď cirkevný zákon hovorí, že jedenkaždý, kto svoje úradné postavenie upotrebí k štvaniu proti kráľovi, vlasti a národu, ten bude svojho úradu pozbavený; nový inšpektor sľúbil, že bude dozerat, aby toto riadenie zákona bolo prísne prevedené. Na bohoslužby jednotlivých národností poznámenal, že tomu nič nestojí v ceste, aby každá národnosť v svojej reči odbavovala služby Božie.

Z Francúzska. K biedam a nerestiam, ktoré Francúzsku zapríčinila Dreyfussovská záležitosť, pridružilo sa teraz nové, asíce všeobecný strajk murárov.

Hovorí sa aj o tom, že vláda odokryla sprisahanie vojenských kruhov proti republike. Vojaci chceli srútiť republiku a znovu uviesť cisárstvo. Tu sú tedy také pomery, ktoré sú všetko iné, len nie závidenia hodné.

KRAJINSKÝ SNEM

Zasadnutie snemovne vyslancov dňa 14-ho októbra. Na dneskajšom zasadnutí predostrel minister financií návrh zákona o 4 mesačnej indemnity, t. j. návrh zákona o povolení, že vláda v prvých štyroch mesiacoch budúceho roku smie prijmy vyberať a výdavky povoľovať na základe tohoto ročného rozpočtu. Ďalej zadal minister výučby návrh, ktorým žiada 4 milliony zlatých na budovy obecných škôl.

Keď bol určený denný poriadok zajtrajšieho zasadnutia, bolo zasadnutie ukončené.

Zasadnutie snemovne vyslancov dňa 15-ho októbra. Dnes sa ukázaly prvé znaky obštrukcie. Pulszky predostrel správu finančného odboru o návrhu indemnity, v ktorej menovaný odbor odporúča návrh k prijatiu, navrhnul, aby bola zpráva vytlačená a návrh o indemnity na denný poriadok určený. Voči tomuto návrhu *Polónyi* odporúča, aby návrh zákona o indemnity bol znovu upravený k finančnému odboru, lebo že vraj finančný odbor nebol riadne svolaný, že prv pojednával návrh o indemnity, než bol vytlačený a vyslancom rozdelený. Okolo tohoto rozpriadla sa taká tubá škriepka, že leďvaj bolo rozumieť slová jednotlivých rečníkov.

Konečne po dlhej dišpute záležitosť tak bola riešená, že sa bude v pondelkovom zasadnutí dňa mena hlasovať, či má byť návrh o indemnity nazad upravený k finančnému odboru, alebo či má byť pojednávaný.

Zasadnutie snemovne vyslancov dňa 17-ho októbra. Obštrukciu vedie v plnej miere Gejza *Polónyi* nadaný syn mesta Prievidze, nateraz advokát v Budapešti a

krajno-lavičiar. Proti zápisnici zo všerajšieho zasadnutia mal tú námietku, že sa tam spomína August Pulszky čo referent finančného odboru, kdežto za referenta návrhu o indemnite zvolený bol Alexander Hegedüs. O tejto veci hovorili so stránky opozície Ludvik *Holló* a Július *Gullner*, s vládnej strany Aurél *Münich* a Koloman *Szél*, načo bola zápisnica uhodovorená.

Nasledovalo hlasovanie dľa mena, nad tým návrhom Polónyiho, či má byť návrh zákona o indemnite nazpät upravený k finančnému odboru. Väčšina odmrštila návrh Polónyiho.

Polónyi sa ale nedal, keď mu neprijali návrh, aby indemnita bola zpät upravená k finančnému odboru, navrhol, aby indemnita bola najprv vydaná jednej lebo druhej triede snemu, a aby len potom bola v sneme pojednávaná. Tento svoj návrh odôvodnil poldruhej hodiny trvajúcou rečou, v ktorej sa hlavne to usiloval dokázať, že vláda chce zvýšiť kvótu. Za ním hovoril Július *Gullner*, ostro napádajúc vládu. Hovoril, že je tu hodina rátania, opozícia bude bojovať. Vytýkal barónovi Bánffymu, že sa neopováži tvrdiť, že nechce povýšiť kvótu. Osvedčil sa, že národná strana prechováva oproti Bánffymu tú najväčšiu nedôveru.

Po reči Kolomana *Tiszu*, ktorý sa osvedčil, že nikdy nebol za samostatné colné územie, ujal sa slova ministerský predseda barón *Bánffy*, ktorý skutočne mužne odbil nápady opozície. Osvedčil sa, že má smelosti preniesť urážky a nápady opozície, lebo vie, že to žiada záujem krajiny. Na jeho pleciah spočíva zodpovednosť a tak tedy on určí, kedy a čo má povedať. Môžu opozície robiť, čo chcú, nech obštrukujú ako chcú, on sa nedá sklátiť, lebo predovšetkým má pred očima záujmy krajiny. Vie, že veľká väčšina krajiny súhlasí a odobruje jeho politiku, odobruje to, čo robí, nápady opozície ho neskláti. Prosi, aby návrh o indemnite bol s obídenním tried na dený poriadok určený.

Ponevác 20 vyslancov žiadalo hlasovanie dľa mena asice na zajtra, tak sa bude iba zajtra hlasovať.

Zasadnutie snemovne vyslancov dňa 18-ho októbra.
Dneskajšie zasadnutie začalo sa tým, že sa dľa mena hlasovalo nad tým, či má byť návrh o indemnite upravený k triedam alebo nie. Väčšina bola za to, aby návrh nebol upravený k triedam, lež aby sa v sneme pojednával.

Zatým predseda navrhol taký pracovný poriadok, aby sa návrh o indemnite v sobotu pojednával, a aby do tých čias nebolo zasadnutie.

Proti tomuto ozval sa prvý Ján *Molnár*. Osvedčil sa, že nechce obštrukciu a terajšie chovanie sa opozície ani nepovažuje za obštrukciu. Že snem nepracuje, toho jedinou príčinou je vláda. Ľudová strana žiada si vyrovnanie za každú cenu, ponevác ale nemá dôvery ku vláde, preto neprijíma navrhnutý pracovný poriadok.

Gróf Albert *Apponyi* tiež neprijíma predsedom navrhnutý pracovný poriadok. Vláda nepodala v otázke vyrovnania žiadané vysvetlenie, tak že dnes nikto jasne nevidí. O kvóte sa tiež nevie nič istého. Vláda sa bola

osvedčila, že sa s rakúskou vládou nedohovorila ohľadom povýšenia kvóty so strany Uhorska, lež pravú protivu toho tvrdia rakúski ministri. Ďalej ani to nevie uhorský snem, čo sa stane v tom páde, jak rakúska ríšska rada niektoré body vyrovnania premení. Ani o tom sa vláda určite nevyslovila, čo rozumie pod samostatným stálym zariadením cla a kupectva. Rečník do tých čias neodhlasuje vláde návrh indemnity, pokiaľ snemu nedá v každom ohľade dostatočné vysvetlenie.

Apponyimu odpovedal finančný minister *Lukács*. Uznáva, že je v odôvodnení rakúskych návrhov poťahujúcich sa na vyrovnanie reč o tom, že uhorská kvóta bude pozdvihnutá za to, že Uhorsko z potravných daní bude mať značne viac príjmov. Toto mimochodné podotknutie není ale usrozmene vlád. Čo sa týče kvóty, stanovisko uhorskej vlády v tejto otázke je to, že kvóta musí byť pozdvihnutá alebo znížená dľa toho, jako to vykázu číslice a celkom neodvisle od toho, že či z vyrovnania má Uhorsko osov alebo nie.

Čo sa týče tej otázky Apponyiho, že či rakúska ríšska rada neporobí zmeny na predlohách vyrovnania, musí podotknúť, že nemožno odškriepiť to právo snemu, že môže porobiť zmeny na predlohách vládou zadaných. Lenže kde dva snemy uzavierajú smluvu, oba si dobre rozmyslia, či majú zmeny porobiť a tým sa vystaviť tomu, aby celé vyjednávanie od znova začaly. Uhorská vláda nemá vedomia o tom, žeby rakúska vláda chcela nejaké zmeny porobiť vo vyrovnaní, práve naopak, naša vláda je presvedčená o tom, že rakúska vláda chce, aby predlohy vyrovnania byly nezmenene prijaté. Vláda všetko spravila, k čomu bola zákonom nútená, totižto zadala ešte v apríli predlohy vyrovnania, to ale není v zákone obsažené, že jak vyrovnanie nebude do 1-ho januára 1898-ho prijaté, že musíme postaviť samostatné colné územie. Prosi prijať navrhnutý pracovný poriadok.

Hovoril ešte Anton *Mocsy*, načo bolo zasadnutie ukončené.

DOPISY.

Záskalie, dňa 16-ho októbra.

Slavná Redakcia!

Už sme si chvála Pánu Bohu zkončili poľné práce s dobrým výsledkom. Ľudia hovoria, že ešte nepamätajú na taký úrodný rok, jako bol tento, lebo teraz nám Všemohúci všetkého hojne udelil a poprial nám priaznivú chvíľu, aby sme si mohli všetko v poriadku domov odviezť a spratať. Chvála a vďaka Mu za túto nekonečnú lásku oproti nám.

Nastaly nám už dlhšie večierky a tak máme času a príležitosti o všeličom rozprávať. Medzi iným spomíname pri teplej peci aj tú slávnosť, ktorá sa odbývala 21-ho novembra minulého roku, keď bol totižto náš hlavný služný pán Karol Baross vyznačený. Bola to pre nášho milovaného pána hlavného služného veľká radosť, keď videl, jak veľmi sa tešia všetci jeho vy-

značení; obecenstvo sa tak cítilo, jako keby vyznačením pána Barossa bol býval celý okres vyznačený. Najzajímavejšie bolo, že všetci tí, ktorí pri ablegátskych voľbách roku 1896-ho najviac hromžili na liberalismus, pri vyznačení pána služného z celého hrdla kričali „éljen“. Z tohoto vidno, že náš pán hlavný služný nemá nepriateľov ani v ľudovej strane.

Srdečne si prejeme, aby pán Baross mohol dožiť v dobrom zdraví aj druhé 25ročné jubiléum k veľkej radosti celého okresu.

Clitel.

Veľká Štiavnica, 16. okt. 1898.

Vysokostený pán Redaktor!

Rád by som aspoň niektoré prípady podať, ktoré sa udaly u nás minulého týždňa. Máme tu jedného podkrémára, ktorý ale i sám rád si vypije tej snopkovice. A keď si preleje gágor, potom aj šarapaty narobí s domácimi. Tak sa stalo aj po tieto dni, keď sa vybral bol, že ide do Ružomberka; prv však ale išiel ešte do komory, aby si svoj gágor vypláknul. Jeden uňho byvší host, ako ho videl, že je v komore, zaprel ho tam. Milý krémár Scheiman si z toho nič nerobil, však on teraz mohol si popíjať z krpôčky do chuti. A keď sa tak do chuti potúžil, tam aj zaspal a len pred večerom sa prebudil. Myšlienky ho obkľúčily a on premýšľal, kde je. Len keď sa dobre prezvedel, že je doma a že ešte i v krpôčke jest niečo, uspokojil sa a ostatné do seba vytrúsil. Bol by rád vyjsť, ale ako, keď je zavretý ako myš v pasci. Začal potom búchať na dvere, hneď ale počul aj krik na dvore, ako kričala jeho ženička: Ratujte, ratujte! mám v komore zlodeja! Ľudia sa zbehnú s palicami, povrazom, že toho zlodeja poviažu. Sama krémárka ale s metlou v ruke pri dverách. Keď už takto ozbrojení vartovali dvere, jeden sa osmelil ich otvoriť a tu čo vidia, samého krémára s vyvalenými očami, že čo sa to robí. Tu Scheimanka zkríkne na svojho muža: aj! vaj! veď je to môj muž! Šľak teba trafil, ty oplan, veď si ty nebol ani v Ružomberku, veď si ty od rana v tej komore! Najprvšie jej ale bolo to, že išla ku krpke, ale tá bola šťastlivo vyprázdnená. Ale za to aj vyfassoval svoju porciu od starej.

Na druhý deň rano sa prebudíme, a kto vyšiel na cestu, videl pred Olejníkovým domom mnoho ľudí. Čo je to reku tam, snáď niekto zomrel? A hľa! čo sme videli, samé oplzlé figúry na stenách so všetkých strán. Je to hrozné v našej obci, že takto robia nesváry a nepokoje v obci. Druhé je to, že pani Olejníčka by už raz mohla dať pokoj každému a jej by tiež dala tá čehadka svätý pokoj.

Mali by sme aj prosbu pred slavné predstavenstvo našej obce, aby takéto veci vypátralo a vinníkov prisne potrestalo!

Časy máme dobré, pri tohoročnej dosť dobrej úrode nám milý Pán Boh i zdravím praže, tak že v našej obci asi 700 duší počítajúcej ani nepamätáme, kedy človek zomrel. So srdečným pozdravom

Ondrej Višný.

Kysuca-Ujhely, 17. októbra 1898.

Velactená Redakcia!

V obci Ochodnica boly vydržiavané missie celý pominulý týždeň tým cieľom, aby občania, ktorí nielen korhefstvu, lež aj všelijakým iným nepravostam oddaní sú, už raz to zanechali a na inú cestu sa obrátili. Úmysel to tak veľmi pekný a opravdu aj prepotrebný, lebo zkaza občanov následkom borendaných príčin je veľká.

Jako s jednej strany toto len schvaľovať musíme, tak s druhej strany to nijako pochopiť nemôžeme, jako mohli páni missionári dopustiť, aby farárova gazdina pri riadení rozličných slávností medzi nimi vo svätýne sa motala a rozkazy vydávala.

Či je snáď tiež splnomocnená od vyššej vrchnosti duchovnej takéto zástoje v kat. kostoloch vykonávať? To nás mnohých veriacich z okolia urážalo a len k pohoršeniu nám slúžilo.

Nuž Bože a Pane náš! Či už aj gazdiny farské budú v kostoloch poriadky zavádzať a reverendy na miesto súkieň nosiť? Dost smutná vec, že sa volačo takého dovoľí a príčinou toho bude snáď len slabosť farárova. S Bohom.

Jakobslínský.

BESEDNICA.

Žart na žart.

Pred niekoľko rokmi žil v Práznici zámožný človek menom Jezef Hif — bol majiteľom menšieho gazdovstva — známy v celom okolí figliar. Bol zároveň rychtárom obce. Jeho najväčšou radosťou bolo, keď mohol s niekym figeľ vyvieť.

* * *

Jedného dňa k večeru prišiel do Labutíc k hostinskému Pijačkovi, vytiahol novú striebornú fajku, zavolať na slúžku a hovoril:

„Dievča, choď k pánu trafikantovi Kúrilovi a riekní mu, že „pán kommissár“ prosí, aby mu do tej fajky dal dobrého dohánu.“

Dievča odbehlo a Kúril naplnil fajku „pána kommissára“ výborným dohánom, mysliac, že je to pán finančný kommissár.

Rychtár dostal fajku, zapálil si a hrde riekol: „Pánovia, „pán kommissár“ fajčí zdarma dobrý dohán.“

Keď vykúril, riekol opäť: „Dievča, choď a prines mi ešte jednu fajku dobrého dohánu.“

Dievča odišlo. Trafikantovi Kúrilovi to bolo nápadné a riekol: „Jako vyzerá ten pán kommissár?“

„Taký tučný a bruchatý.“

„Dobre, dievča, hneď to spravíme.“ Napchal do pol fajky dohánu, na to nasypal strelného prachu a na vreh dal zas dohánu.

Pán „kommissár“ Hif začal bafať. Zrazu zavznel výbuch a črepy fajky rozletely sa po izbe. Hif uľakol sa síce, ale hneď doložil: „Počkaj, ty mi tú fajku drabo zaplatíš!“

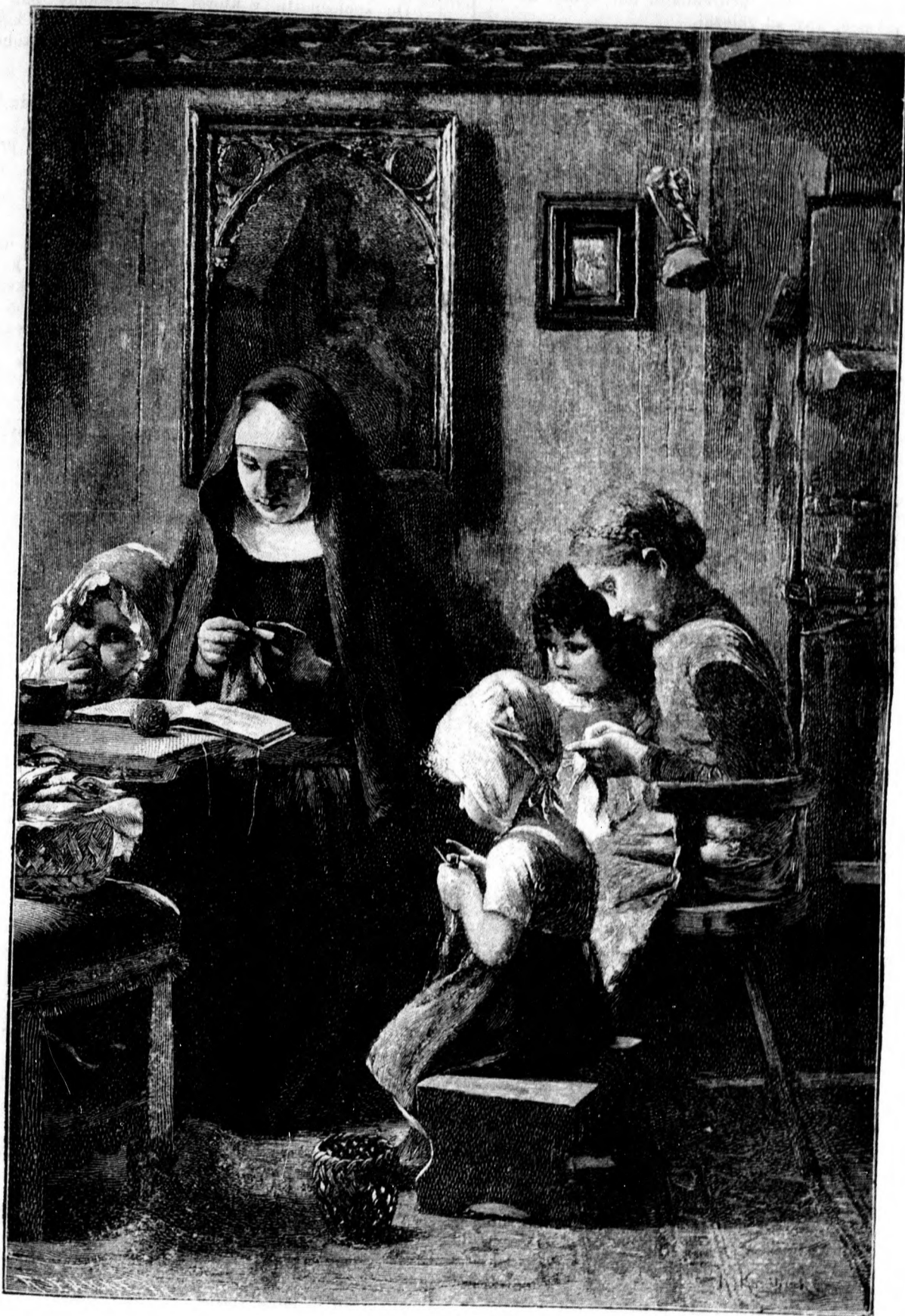
Niedlho po tom potreboval trafikant Kúril srnca. Potkal Hifa, ktorý mal dozor na revír a hovorí mu: „Pán rychtár, ja potrebujem na present srnca.“

„Ja vám ho zaopatrim.“

Náhodou, zdochlo v dedine žrieba niekoľko dní staré. Vyprosil si ho, zašiel do pyľfa a šief Hif s ním už za tmy do mesta; zaklepal na okno záhradné a hovoril spešne: „Pán Kúril, tu máte toho srnca. Dajte mi dva zlaté a vezmite si ho. Len chytro ho berte, lebo sú mi už financie na stope.“

Bolo trafikantovi treba totiž vždy najväčšej opatrnosti, ponevác zver objednanú kupoval oč raubšicov a preto stál vždy v podozrení.

Srnec bol rýchle odobraný a v komore ukrytý. Druhého dňa šiel pán Kúril do Hájoviec, vzal so sebou srnca a nepodivajúc sa, jako vyzerá doručení srnec.

U mníšiek.

doniesol ho pánu kommissárovi do daru. V Hájovciach u pána kommissára tiež neprešli dar a dali ho vo vreci do pivnice, aby sa zalezal.

O niekoľko dní hovorila pani kuchárke: „Ten srnec je už snáď zalezaný.“

Kuchárka šla do pivnice, rozrezala vrece a tu sa jej objavilo koňské kopyto. Bežala rýchle hore a vykladá cele udychčaná: „Milostpani, milostpani, ten srnec má koňské kopytá!“

„Nenie možno. Prineste ho.“

Keď bola koža rozrezaná, objavilo sa ich zraku zrieba. Pani kommissárová spráskla rukami.

Trafikant Kúril musel ale zaslať písobné vysvetlenie, jako vlastne sa vec má.

* * *

Bola voľba obecného rýchtára dľa vrchnostenského nariadenia v Hájovciach pre obec Práznice.

Híř jako starý rýchtár šiel k voľbe, zastavil sa prv v Labuticiach u Pijačka v hostinci.

„Pán Híř, vy budete zase rýchtárom.“

„Pán Pijačka, možno, že nebudem! Keďby však sa stalo, že by ma opäť zvolili za rýchtára, dovediem vám najkrajšiu kravu z maštale.“

Pri voľbe tážal sa pán slúžny: „Híř, povedzte mi, kto je u vás najschopnejší za rýchtára?“

„Pán slúžny, nuž Híř.“

„Dobre, Híř zostane rýchtárom.“

Po voľbe cestou domou stavil sa zase v obľúbenom hostinci u Pijačka.

„Kto je rýchtárom?“

„Nuž ja.“

„No no, pane, len nechajte ma poolevrantovať!“

Keď sa už pri zábave na kravu zapomennulo, vstal, šiel do maštale hostinského a priviedol odtiaľ ten najkrajší kus hostom do izby.

„Tu máte tú kravu pán Pijaček!“

„To je moja krava!“ hovoril Pijaček.

„Veď som hovoril, že vám dovediem tú najkrajšiu kravu.“

* * *

Náhle vkročil do šenku poľský žid. Pozornosť Hířova bola hneď naň uprená.

„Žide, kúpiš „e laty kríž?“

„Nu, phánko, prečo bych nekúpil. Je veľký? Je ťažký? A čo bude kľoštovať?“

„Až ho uvidíš žide, potom ti rieknem.“

„A odkiaľ ste, phánko?“

„Z Práznice.“

„Tak počme, phánko!“

„Počkaj, žide, až poolevrantujem.“

Po chvíli sa ozval žid: „No, phánko, už ste poolevrantovali?“

„Už ale mám ešte smäd.“

Konečne Híř vstal a šiel so židom domov. Na ceste sa ho žid ustavične tážal, jaký je to kríž. Híř sa však nedal vyrušiť a odvetil: „Žide, zajaca vo vreci ti predávať nebudem. Až uvidíš, tak kúpiš z laty kríž.“

Keď došli, žid chcel rýchle vidieť zlatý kríž

„Počkaj, žide, až poobedujem.“

Konečne po dlhom otálení šiel na povalu, odrezal kus laty z krovu (lata, úzkej doske podobné drevo, ležiace na krovoch, na ktorých pribité sú šindle), urobil z nej kríž a priniesol židovi.

„Phánko, to nenie zlatý kríž.“

„Žide, ba je. Poď, ja ťa presvedčím, že je z laty.“

Žid, súc svrchovane oklamany, prskajúc, odišiel.

* * *

V Labuticiach v hostinci u Pijačka schádzali sa obyčajne pánovia na víno.

Do spoločnosti, v ktorej bol i velebný pán tritomný, prišiel Híř a počal obchádzať všetkých hostí a uprene na každého zrak upierať, jako by niekoho po nejakom zvláštnom znamení chcel poznať.

„Pán rýchtár, koho hľadáte?“

„Hľadáam človeka, ktorý hovorí vždy pravdu.“

„Tu velebný pán predsa hovoríeva pravdu.“

„Pánovia, nehovori. Pán eksekútor hovorí pravdu keď riekne: „Chlape, ak dnes nezaplatíš daň, zajtra máš eksekúciu, to je svätá pravda.“

* * *

Ponevác raz na čas ako rýchtár neodoslal dane z Práznice, poslaný bol úradník menom „Teřa“ k nemu na eksekúciu. Ponevác to bolo v zime, vliezol eksekútor za pec, aby sa zobrial. Híř zrazu, jako by si na niečo vzpomenal, k nemu sa obrátil a hovorí: „Počkajte, ja musím ísť do mesta.“

Prišiel do Labutíc, zastavil sa „náhodou“ u mäsiara. Ten mu riekol: „Potrebujem teřa.“

„Mám veľké teřa na predaj,“ riekol Híř.

Mäsiar šiel s ním. Keď prišiel k rýchtárovi chcel vidieť teřa.

„Tu ho máte za pecou.“

„Nerobte zo mňa blázna!“

„Jako sa vy tam za pecou menujete?“

„Teřa.“

„Teda vidíte.“

Mäsiar mrzutý odišiel.

* * *

Velebný pán z Labutíc potreboval pre hostí dva zajace. Zavolał teda Hířa na ceste z kostola a riekol: „Pán rýchtár, ja potrebujem na štvrtok pre hostí dva zajace.“

„Dobre, velebný pane, tie vám pošlem.“ Objednaných zajacov však nebolo.

Prišlú nedeľu zase na ceste z kostola dohovoral velebný pán Hířovi, prečo zajace neposlal.

Prosím velebný pane, poslal som ich. Keď som šiel domov, vybehly z jalovca dva. Na tie som volal: „Choďte do Labutíc na faru k velebnému pánovi. Ze neprišly, za to nemôžem.“

* * *

Raz šiel na koni do Nozdríc „ku správe“. Na hradskej prebehol mu pres cestu zajac. Prišiel do kancelárie a vykladal: „Pán slúžny, ja som videl na ceste zajaca jako môj kôň!“

„To nenie možná!“

„Je, pán slúžny. Videl som zrovna tak zajaca, jako ho videl môj kôň!“

* * *

Staviteľ v Labuticiach chcel raz kúpiť lát na strechu. Obrátil sa teda na Hířa.

„Pán rýchtár, potreboval by niekoľko kôp lát.“

„Dobre, koľko asi?“

„Koľko môžete dať?“

„Priveziem vám na troch vozoch, na každom ze 5 kôp. Stačí to.“

„Stačí úplne. Len prosím vás, ako to naložíte na tri vozy.“

„To je moja starosť.“

Rýchtár prišiel domov do Práznice, hneď sa dal do práce. Behajúc po celej dedine, zbieral staré laty. Vsk miesto lát drevených na strechu, sbáňal laty na šat.

záplaty! Zanedlho mal potrebné množstvo pohromade. Sobral tri vozy, naložil na každý päť kôp lát a zapriahol do každého dva páry koní a šiel do Labutíe.

Prijdúc na miesto, blásil, že priviezol objednané laty. Pán staviteľ plný zvedavosti, vybehol von. Dreva však nevidel.

„Kde ale máte tie laty?“

„Tuhľa, predsa vidíte. Sú tri vozy a na každom päť kôp.“

„Ano, to sú laty, ale nie na strechy.“

„Vy ste chceli laty na strechy? Veď chceli ste len laty. No, tu sú.“

* * *

Raz zas potreboval staviteľ väčšie množstvo sušených slivák. Radil sa teda s Híľom, či nevedel by o niekom, kto by mohol ich opatriť. Híľ ihneď sa nabídnul, že privezie fúru sušených slivák. Staviteľ bol rád, že tak chytrý, a čo viac lacno sa mu vyhovie.

Rychtár práve toho roku vytal zo zahrady niekoľko suchých stonov slivkových, ktoré mu bez užitku ležaly. Tie teda naložil na voz — bola ich hodná fúra a zaviezol staviteľovi. Ten bol už po druhý raz takto opálený, zpočiatku sa hneval. Podarilo sa však Híľovi niekoľko žartami ho smieriť.

* * *

Raz ktosi potreboval ražnú slamu. Híľ bol hneď pri ruke a nabídnul sa, že slamu zaopatrí.

„Koľko kôp potrebujete?“

„Päť kôp peknej ražnej.“

„Zaplatíte mi 1 zl. 50 krov za kopu i s dovozom a ja vám priveziem 5 kôp ražnej slamy pekne viazanej. Žiadam 2 zl. závdavku.“

Dohodli sa.

Druhého dňa priviezol Híľ na maličkých chlapecových sánkach — bolo to v zime — päť kôp peknej, krásne sviazanej ražnej slamy, každá kopa o 60 stebľoch bola hodvahnou stužkou sviazaná. Keď išiel ulicami, robil pekelný krik, pokrikujúc na kone a praskajúc bičom, tak že náhle obklopený bol zástupom povykujúcich chlapcov. Hluk vylákal i toho, ktorý bol slamu objednal. Vidiac takéto divadlo, sprasknul nad ním rukami. Bol však nútený uznať, že je smluva vyplnená.

* * *

V Latovciach opravoval a rozširoval sa mestský hrobitov, ktorý mal byť ohradený týčkovým plotom.

Na obecnej kancelárii bola cedula, že kto lacnejšie natre na čierne týčky na plot. Pritomní stolári a natierači žiadali za natrenie jednej týčky 3 kr. Ale múdri a opatrní otcovia mesta veľmi šporovali s peniazmi.

Híľ, ktorý sa tiež na licitácii objavil, vystúpil s iným návrhom: „Pánovia, ja to urobím lacnejšie. Ja natrem jednu týčku za krajciar. Za štrnásť dní bude to hotové.“

Všeteci krútili nad tým hlavou, ako môže tak lacno tú prácu previesť, zvlášte keď nenie ani stolárom, ani natieračom.

Prešiel týždeň — Híľ nerobil nič. Prišiel štrnásty deň — Híľ ešte nezačal. Poslali preň policajta, aby sa na radnicu dostavil.

„Čo si myslíte, pán Híľ! Dnes má byť práca dohotovená a vy ste ešte ani len nezačali.“

„Nestarajte sa pán sudca. Ja budem so svojou prácou dľa kontraktu hotový.“

Šiel ku kupcovi, nakúpil potrebných vecí, natrel jednu týčku a hneď šiel k pánu sudcovi, aby mu vyplatil, že je hotový.

„Musím sa prv na prácu podívať.“

Keď ju uvidel, osopil sa na Híľa: „Človeče, blazniete, veď máte len jednu týčku natrenú!“

„No ovšem, veď som sa podobral len na jednu týčku. To by ďaleko prišiel, keďby mal všetky po krajciari barviť!“

Konec žartu bol, že pán sudca masel znovu verejnú ofertu vyhlásiť.

Ostatne bol Híľ človek nábožný, ktorý denne včasne z rana obišiel svoju rofu a pomodlil sa pri tom. Keď ťažko onemocnel, zaopatroval ho v Pánu zosnulý velebný pán Antonín, kaplán z Latoviec, ktorý sa vyslovil, že po tú dobu, čo je kňazom, nenašiel človeka k smrti tak pripraveného, ako Híľ.

Pred smrťou ho navštívil jeho dobrý priateľ a tázal sa ho, ako mu je.

Ešte vždy „vesele“ znela odpoveď. Na to obrátil sa ku stene a usnul v Pánu.

O dochovávaní domácich zvierat.

Podáva *Andrej Kavulyák.*

(Dokončenie.)

Krmný statok.

Toto nenie nič inšie, ako keď chceme statok v lepšom mäse zadržať. Kŕmenie môže byť hlavný alebo bočný cieľ; keď k. pr. bývame pri veľkom meste, kde sa vykŕmený statok dobre zaplatí, vtedy to má byť náš hlavný cieľ; keď ale máme dajakú pálenicu a len s odpadkami od tejto statok kŕmime, aby sme tieto odpadky predsa dajako spotrebovali, tak vtedy je len vedľajší cieľ. Na kŕmenie je vždy mladý statok lepší. Bujaci, ktorí sa už na plemeno potrebovali, nedajú už dobré mäso; vól dá najlepšie mäso v 6.—7. roku; uhorský vól dá sa k. pr. ešte aj v 10—12. roku dobre vykŕmiť. Každý statok, ktorý sa vykŕmiť má, musí byť úplne zdravý, hlavne ale na vnútorné čiastky; vytknutie nohy, vyvalenie roba atď. nerobí vo vykŕmení žiadnu prekážku. Taká krava, ktorá sa zbujačí, nenie súca na kŕmenie, podobne keď máme daktoré kravy v kŕmniku, ktoré sa lámú, tak ich vždy máme nechať nalámať a tak ďalej kŕmiť; od údov statku tiež mnoho závisí pri kŕmení, tak k. pr. statok, ktorý má veľké hrubšie kosti, krátke nohy, široké kríže, veľký lalok sa veľmi dobre kŕmi.

Keď statok na kŕmenie dáme do maštale, musíme pomocou váhy vyskúmať, koľko nám dá statok tenže mäsa na 100 klgr. senovej hodnoty; vždy je lepšie najprv dobre vyskúmať, ktorý statok sa dá najlepšie vykŕmiť.

Kŕmenie je rozlhéne, tak: 1. kŕmenie so samým pekným senom, tento spôsob sa nám málokedy odplatí len v tom páde, keď tože seno je veľmi s dobrých lúk, ale aj tu budeme musieť dačo zrna potrebovať; 2. kŕmenie so zeleným krmom na mäso, čo sa tiež dobre neodplatí; 3. lepšie kŕmenie je už so švábkou a repou; ale repa má tiež moc vody v sebe, preto sa tiež malo potrebuje; ale pri tom kŕmení je tiež potrebné klée alebo otrúb primiešať; 4. najlepšie kŕmi sa statok s výpalkami a odpadkami z fabrik; len že do týchto výpalkami a odpadkov tiež musíme dačo otrúb alebo klée pridať; 5. najlepšej sa odplatí ale kŕmenie so zrnom, len že je tento krm pridrahý, už ovos nám draho príde, ktorý ešte medzi obilím medzi najlacnejšie zrna prislúcha. Pri väčšom hospodárstve sa ale vždy najde dačo pozadného

zrna, ktoré sa ani odpredať, ani vysiať nemôže, a takéto zrno sa najlepšie spotrebuje na kŕmenie. Pri kŕmení je najlepšie, keď máme rozličný druh krmu, tak teda je vždy dobre, keď dáme pri výpalkách repy atď. vždy aj dačo sena alebo slamy; hneď na začiatku kŕmenia je dobre, keď dáme statku taký krm, ktorý potrebuje väčší priestor. Kŕmenie má 12 do 24 týždňov trvať; ale vôbec máme dotiaľ kŕmiť, kým sa nám senová hodnota mäsom neodplatí, o čom sa skrze vázenie statku ľahko presvedčiť môžeme. Keď sme kravu v dojení a vola v ťahaní dosť upotrebili, tak že sú už malé výhľady pri kravách na mlieko a pri voloch ku ťahaniu, najlepšie sa s tými urobí, keď sa tiež vykŕmia, aby im pribudlo na mäse a aby dražšie mohli byť predané. Rožný statok sa dá najlepšie kŕmiť keď je 4 do 9 rokov starý, lebo prímradý statok sa dobre nekŕmi preto, lebo jeho telo nie je ešte vyvinuté, naproti tomu ale starý statok sa preto ťažko kŕmi, lebo jeho žalúdok už tak dobre nezažíva.

Pri kŕmení statku musí sa na to pozor dávať; 1. aby maštal krmného rožného statku bola vzdialená od všetkého vonkajšieho hrmotu, nesmie byť v zime studenou a za letného sparna sa zas musí chladnou udržiavať; 2. krmný vól alebo krava musí mať pokoj a všetko, čoby im neprijemné city spôsobilo (ku pr. pustenie mäsiarskeho psa do maštale, hrdlovanie krmného statku, tlčenie atď.) musí byť odstránené. I také pohybovanie (z maštale von pustiť, aby sa dobytok prechádzal) smie sa krmnému statku len v tom páde dovoliť, keď toho ich zdravie žiada; 3. pri kŕmení hovädzieho dobytku musí sa krm nielen rozmnožovať ale aj triediť; t. j. musí sa vždy predkladať chutnejší a zázivnejší krm, lebo by zviera nežralo nad svoj hlad, keď by mu nový krm nebol predložený, ktorý ho dráždi a vabi ku žraniu. Tak sa dá k. pr. zpočiatku rozriedená kľč (šrot) seno a koreňovité rastliny (zemiaky, repa, topinambur atď.); neskôr namiesto koreňovitého krmu môže sa vziať zrno a konečne mlat, výpalky atď. Pridaním soli dráždi sa chuť a podporuje sa zázivnosť, soľ tedy nemá chýbať; 4. kŕmenie sa musí poriadne konať, lebo keď sa poriadok nezachováva, za jedno je krmný statok nespokojným, nenaberá tak na seba mäso a po druhé zas sa neskoro a nedostatočne kŕmi; taký neporiadok v kŕmení dobytku nie tľstotu ale skorej nemoc spôsobuje.

Hodina kŕmenia nikdy nesmie sa premeškať, tiež je užitočnejšie často a málo ako zriedka a mnoho kŕmiť; krmný hovädzí dobytok rád líha, preto jeho lúžko nielen že čisté, ale aj mäkké má byť, aby sa každá bolesť odstránila. Častým podstielaním hospodár hojnú veľmi dobrého hnoja získa; vykŕmenie volov a kráv sa preto deje, aby sa zbytočný krm na peniaze obrátil; hospodár si náležite rozpočtovať musí, či by nebolo lepšie krm, ako vykŕmený statok predat.

Krmný statok dostane najviac krmu t. j. 4 do 5 klgr. senovej hodnoty na 100 klgr. živej váhy, ale môžeme spokojní byť keď dostaneme na 100 klgr. senovej hodnoty o 2 do 3 klgr. viac na váhe. Ten statok, ktorý je v kŕmniku, môže nám dať zo začiatku 4 do 5 klgr. viac na váhe; ale o 10 do 12 týždňov nám už nedá viac ako 1 do 1½ klgr. váhy, tak ho už máme predstať kŕmiť.

Cúgový statok.

Do roboty potrebujeme rozličný statok, tak k. pr. kravy tiež sa môžu do roboty potrebovať, takýmto kravám sa ale o mnoho viac krmu musí dať; a preto aj kravy len malí chudobní hospodári do roboty potrebujú. Najviac berú sa čo cúgový statok z rožného dobytku

voly, vyrezanie bujačkov musí sa vždy len v mladom veku stať.

Keď chceme vysokého, dlhého ale slabšieho vola peknej postavy, s peknými rohami a chutným mäsom vychovať, tak ho máme hneď, jako sa už spomínalo, v jeho mladom veku dať vyrezať, ale kto chce nie tak do podoby, jako viac silnejšieho, vytrvalého vola dochovať, nech počká, kým nebude mať 12 do 16 alebo 24 mesiacov. Keď chceme mať dobré, zápražné voly, musíme nato pozor dať, aby byly štíhle, kostnaté, s jednakými rohami, rovné sily a usilovnosti; lebo týmto sa stanú nielen dražšími ale aj vytrvalejšími a práce schopnejšími.

Jeho veličenstvo v Gedelove. Jeho veličenstvo kráľ v sobotu rano o 5. hod. na dvornom vlaku došiel do Budapešti, kde ho na nádraží uvítali hl. mešťanosta Márkus a hl. kapitán Rudnay. Jeho veličenstvo prehovoril niekoľko slov s prítomnými a potom zaviezol sa do budínskej paloty. S kráľom pricestoval i jeho hl. adjutant gróf Eduard Paar. Kráľ po príchode utiahol sa do svojich komnat. Predpoludním prijal ministerského predsedu bar. Bánffyho na osobitnej audiencii, pri ktorej Bánffy referoval o bežných štátnych záležitostiach. Popoludní odcestoval panovník do Gedelova, odkiaľ len tri razy príde do hlavného mesta dávať všeobecné výsluchy. — Hlboký žiaľ jeho veličenstva nad ztrátou svojej manželky ponecháva na jeho starostlivej tvári hlboké stopy. V Gedelove žije kráľ cele utiahnuto a po vykonaní panovníckych povinností činí malé prechádzky po gedelovskom parku.

Šľachetný skutok arcikňažny. Manželka arciknežata Fridricha, arcikňažna Izabella za všetkých tých chudobných poslucháčov rim.-kat. učiteľskej pripravovne v Prešporke, ktorí neboli vstave zaplatiť za zaopatrenie predpísaných ročných 150 zlatých, zo svojej pokladnice vyplatila tento obnos. Samo sebou sa rozumie, že chudobní praparandisti za šľachetný skutok vrele ďakujú arcikňažne, ktorú už mnohí chudobní žehnajú, menovite v Prešporke a na okolí.

Vyznačenie. Jeho veličenstvo kráľ za uznanie zásluh práve do pensie sa odobravšieho Adolfa Lehoczkého, správcu kancelárie kráľ. súdnej stolice v Ružomberku, vyznačil zlatým záslužným krížom.

Arcibiskup v záujme svojich úradníkov. Jágerský arcibiskup dr. Jozef Samassa z príležitosti, že už 25 rokov je arcibiskupom složil 25.000 zlatých čo základinu na pensijný ústav úradníkov, stálych zamestnancov arcibiskupského panstva a týchže vdovy a siroty.

Závet kráľovnej. Z Viedne oznamujú, že zosnulá kráľovná v závete svoju dcéru bavorskú kňažnu Gizellu menovala za hlavnú dedičku svojej pozostalosti. Zvečnelá kráľovná rozpomenula sa v svojom testamente o každom členovi jej dvoru. Dvorne dámy a jej predčítovateľka zostanú v Burgu doživotne.

Odhalenie Barossovej sochy. Výbor, sriadený cieľom postavenia Barossovej sochy uvedomil ministra kupectva baróna Dániela, že Barossova socha je už úplne hotová a dňa 20. novembra predpoludním o 11. hodine bude slávnostne odhalená. Ku peknej slávnosti chystajú sa všetky hlavnomestské kruhy.

Deputácia u nového inšpektora baňského dištriktu. Štátneho sekretára dra Michala Zsilinszského počas jeho pobytu na Čabe, kde držal peknú prednášku o zoznulej kráľovnej na shromaždení spolku čabianskych žien, vyhľadala väčšia deputácia békésskeho a aradskeho seniorátu, ktorej rečník tlumočil radosť nad tým, že na hodnosť dištriktuálneho dozorca zvolený bol Zsilinszky, ktorý má tak veľké zásluby o evanjelickú cirkev a. v. zároveň však vyslovil i ľútosť nad tým, že dôvera baňského dištriktu odvolala ho z doterajšieho úradu, ktorý za tak dlhý čas nosil čo dozorca békésskeho seniorátu. Novozvolený dištriktuálny dozorca dojatý poďakoval sa za blahoželanie jako i za tú dôveru a prítulnosť, ktorú békésské a aradské cirkve vždy javily oproti nemu.

Zamýšľaný útok proti nemeckému cisárovi. Anarchisti terajšiu cestu nemeckého cisára po svätej zemi chceli použiť k tomu, že urobia na jeho život útok, ale ich úmysel zmarila polícia. Asice londýnska polícia upovedomila policie turecké, že anarchisti chystajú sa na život cisárov urobiť útok, následkom čoho polícia po všetkých mestách previedla prísnu hliadku a výsledok bol prekvapujúci. V Alexandrii totiž chytili 15 ľudí, ktorí chceli proti nemeckému cisárovi útok spáchať. Ako známo nemecký cisár pôvodne chcel navštíviť aj Egypt, útočníci tedy umienili si, že v Kairo, v jednej úzkej uličke kde cisár mal ísť, prenájmu jednu izbu, z ktorej potom oblokom hodia pred cisára bombu. Keď sa však dozvedeli, že cisár Vilhelm zmenil program cesty a nepríde do Egypta, jedon z nich obliekol sa za námorníka a šiel do Jerusalema, aby tu zavraždil cisára, tu ho však poznali a zatkli. Patričný doniesol so sebou silno nabitú bombu. Zatknutí útočníci sú všetci Taliani. Na ich bytoch našla polícia veľkú zásobu rôznej výbušnej látky, bomby a anarchistické spisy.

Trestné pojednanie proti vrahovi našej kráľovnej započne sa dňa dosavádznych ustalení dňa 3. novembra.

Biskup medzi väzňami. Sedmohradský biskup gróf Gustáv Majláth tieto dni došiel do Veľkého Enyedu cieľom spovedania a birmovania vo veľko-enyedskom žalári uvaznených odsúdenov. Biskup celého pol dňa ztrávil v trestnici spovedajúc väzňov a na druhý deň birmoval tých, ktorí nestali sa účastníkmi tejto sviatosti. Gróf Majláth je prvý uhorský biskup, ktorý osobne konal v trestnici cirkevnú službu.

Posviacka prvého evanjelického chrámu v Jerusaleme. Jako už známo, v deň pamiatky reformácie, dňa 31. okt. v prítomnosti nemeckého cisárskeho páru za veľkých slávností posvätia v Jerusaleme prvý evanjelický chrám. Na túto zriedkavú slávnosť nemecký cisár Vilhelm pozval i uhorskú evanjelickú cirkev, ktorú pri posviacke zastupovať bude biskup potisského dištriktu Pavel Zelenka. Biskup Zelenka v sprievode svojho tajomníka a svojho syna Ludvíka už sa i vydal z Miskovca na túto ďalekú cestu.

Pozor na deti. Hrozný úder zastihol člena snemovne veľmožov grófa Jána Hadíka. Jako z Veľkého Michala (zemplínska stol.) oznamujú, troje detí menovaného grófa dve dievčatká a jedon chlapček ochorely za príznakov otravenia. Dvoje z nich ešte v ten deň zomrelo a tretie je na smrť zle. Čím sa deti otrávil, posiaľ ešte není vyšetro.

Nový chrám v hlavnom meste. Sotva tomu dva roky čo sa rád karmelitov usadil v hlavnom meste a už stavajú v Huba-ulici pekný chrám. V sobotu predpoludním za veľkej slávnosti, na ktorej dala sa zastúpiť arcikňažna Maria Jozefa, vláda a hlavné mesto, položený bol základný kameň tohoto nového chrámu.

Smrť Miron Roman, metropolita pravoslávnej cirkve rumunskej zomrel dňa 16. t m. vo Veľkom Sibíne v 70. roku svojho života. Zosnulý arcipastier od r. 1874. bol hlavou rumunskej pravoslávnej cirkve a za jeho zásluhy jeho veličenstvo vymenoval ho za skutočného vnútorného tajného radcu. Čo zákonodarca bol Miron Roman jedon z najsilovnejších členov snemovne veľmožov. Zosnulého metropolitu pochovali vo štvrtok.

Dobročinnosť jednej stareny. V Šoprone tieto dni zomrela všeobecne ctená 74ročná starena menom Mária Waldova, ktorá poručila mestu 140.000 zlatých na nemocnicu a útulňu pre chudobných.

Nešťastie na mori. Anglické časopisy píšú, že parník «Monagan», ktorý s 200 cestovateľmi odplával z Londýna do New-Yorku, ztroskotal sa pri predhori Lizard. Loď utonula a z jej cestovateľov udajne len asi tridsiati stačili sa ratovať.

Obrovský požiar zúrill v petrolejovom prístave v Astracháne, kde zhorelo viac lodí naloženo petrolejom. Škoda činí asi 300.000 rublov. Pri nešťastí traja ľudia zhoreli a mnohí boli ranení.

Obef lekárskej vedy. Syn Petroviča, bývaleho srbského finančného ministra, Jovan, ktorý študoval medicínu na viedeňskej universite, tieto dni pytvat jednu mrtvolu, pričom porezal si pytvacím nožom prst. Od tohto nastalo otrávenie krvi a nadaný mladík po dlhom trapaní skončil.

Krvavá vzbura baníkov. V baňskom meste Virdene štát Illinois v Amerike vzbúrili sa strajkujúci baníci lebo správa baní nechtiac vyhovel ich požiadavkám najala namiesto nich černochoy. Príchod černochoy zapríčinil krvavú srážku medzi strajkujúcimi robotníkmi, ktorých bolo vyše 1500 a medzi policiou. Polícia obsadila vchod a streliła na baníkov, aby černochoy obranila. Asi 500 výstrelov zatraslo povetím, lebo i baníci strelali z revolverov. Desiat ľudí zastrelili, piatich smrteľne a mnohých ťažko ranili. Náčelník policie oznámil svojej vrchnosti, že vyše sto osôb padlo v krvavej srážke. Gubernátor vydal rozkaz, aby milícia bezodkladu šla do Virdenu.

V cudzozemsku zaopatrené diplomy. Minister výučby dr Wlassics vydal nedávno nariadenie, ktorým zakazuje prevádzanie prakse takým lekárom, ktorí si svoje diplomy nadobudli v cudzozemsku v tom páde, jestli si svoj diplom nedajú nostrifikovať v Uhorsku, totiž jestli sa nepodrobia novej zkúške na daktorej z universít uhorských. Toto nariadenie ministra má už teraz dobré následky. Asice záhrebská universita nemá lekárskej fakulty a preto na lekársku drábu strojaca sa horvatská mládež, ktorá dosavád navštevovala viedeňskú, štyrsko-hradeckú, pražskú universitu, jako i mnohé nemecké vysoké školy a len v Budapešti nechcela študovať, ac to mladíkov nehatilo, aby diplomom nadobudnutým v cudzozemsku, v Uhorsku prevádzali lekársku praks teraz Horvati hromadne dajú sa zapisovať na lekársku fakultu budapeštianskej university.

Chcel vidieť cisára. Pri slávnostnom vťahnutí nemeckého cisárskeho páru do Benátok, keď cisársky pár s talianskym kráľovským párom viezol sa na člno po Veľkom Kanáli ku kráľovskej palote, jedon človek skočil s jedného mostu nad kanálom medzi vlny a plával rovno ku člno cisárskeho páru. Policiajti skočili za ním, ale neznámy človek chvatne plával za člnom ustavične kričiac: «Nejdem kým nevidím cisára a jeho ženu!» Keď ho ale policajti predsa chytili a vytiahli na sucho, vysvitlo, že úbohý človek je pomätený na rozum.

Opatnosti nikdy nezbyva. Vo vojenskej kasárni v Ungvári jeden kaprál čistil svoju nabitú pištoľ, ktorá náhodou vypálila a nábitok vrazil do mladého poručíka Júliusa Boeskyho, ktorý o niekoľko minút zomrel. Neopozorného kaprála zatkli. V kaštieli grófa Juraja Csákyho v Končanoch, vo Spiši, komorník Juraj Mészáros čistil si nabitý revolver, ten vybúšil a 22ročný Mészáros do srdca trafený klesol mŕtvý na zem.

Nákazlivá nemoc medzi rakmi. Na mnohých miestach vlasti našej spozorovali, že v jednotlivých vodách vypukla medzi rakmi jakási nákazlivá nemoc, následkom ktorej tieto zvieratká hromadne hynú a je sa čo obávať, že i úplne vyhynú. Aby sa tomu predišlo minister orby nakúpil pol druba milióna mladých rakov a rozposlal na tie vidieky, ktoré ohrozené sú račou epidemiou. Ktoré obce by si žiadaly z mladých rakov, môžu sa ešte na ministerstvo orby obrátiť.

Koľko je dlžno Taliansko pápežovi. Keď cirkevný štát pripojili k jednotnému Taliansku, talianska vláda odhlasovala pápežovi čo ročnú civillistu 3.200.000 lir; pápež však nechce nič prijať od tej vlády, ktorá ho pozbavila svetskej moci, ešte ani raz nevyzdvihol tento obnos. Účtovný výbor talianskych štátnych dlžôb nedávno predostrel svoje účty z r. 1896/7. a z týchto vysvitá, že Taliansko je dlžno pápežovi 60.337.500 lir.

Zvláštna zkuška. Braziliánskemu cisárovi Petrovi II. ktorý v Paríži zomrel r. 1891-ho keď ešte panoval, vychovávaný bol jedon hám železničný, ktorý lokomotívou mohol byť riadený. „Dobre“, povedal, „ja sám ho zprobujem!“ Dal potom hám pripraviť na vlak a rozkázal jachať s najväčšou rýchlosťou. Mašínista pravda poslúchnul, ale jak veľké bolo jeho prestrašenie, keď pri jednom železničnom zákrute pobadal jednu veľkú skalu zavalenú na kofajniciach. Silným trhnutím zatriahol hám a pošťastilo sa mu v poslednom okamihu vlak pristaviť. Tu dvoraninstvo gratulovalo cisárovi, že zachránený bol z tak veľkého nebezpečenstva, a keď ukázali mu na kofajniciach uvalenú skalu — cisár zvolna uložil sa na svoje sedadlo a povedal: „Nože obzrite tú skalu, je z papiera, rano dal som ju ta uložiť, aby hám oproboval a musím vyznať, že výborne zodpovedá. Hám môže byť použitý!“

1.600.000 dollarov za patent. Grant Brambel, strojník zo Sleepy Eye v severo-americkom štáte Minnessote, ktorý už 12 rokov pracoval na rozličných vynálezoch, zostavil nový hybostroj, ktorý vraj predstihuje všetky dosavadne sústavy toho druhu. Spoločnosť Allenova ponukla mu za patent jeho vynálezu 1.600.000 dollarov

a za túto cenu ho i kúpila. Sotva že bola smluva uzavrená, dostavil sa jednatel istej spoločnosti londýnskej s nabídkou o 50.000 dollarov väčšou, ale bolo už pozde. Grant Brambel má ešte niekoľko patentov na rozmanité iné vynálezy, o ktorých predaj sa teraz jedná. Teraz, keď bude mať dost peňazi, venuje sa vraj výhradne svojim vynálezom, čo prv, súc chudobný, nemohol urobiť.

K U O B R Á Z K U .

U mnišíek.

Zpomedzi mnohých rádov katolíckej cirkve zvláštnej pozornosti zasluhujú tie rády, ktoré sa zaoberajú s výchovou mládeže. Jakokoľvek členovia mnišských rádov piaristi, cisterciiti, jezuiti vyučujú v školách poddost mniškeho pohlavia, tak nie menšiu službu konajú človečenstvu ženské rády mnišíek, ktoré sa zaoberajú výchovou ženského pohlavia. I na našom obrázku vidíme takúto školu. Mniška vyučuje budúce gazdinky prvej práci malých dievčienec: pleteniu a zároveň prečítuje im ducha zošľachťujúce poviedky, ktorými zpríjemňuje svojim žiačkam ťažkosti prvého začiatku práce.

K O B V E S E L E N I U .

Z kliniky.

Professor (ku kandidátovi lekárstva): Čo by ste si počali, keby ste v tomto páde zbadali, že nemocný je horšie?

Budúci lekár: Ďakoval by som Pánu Bohu, že som nie v jeho koži.

*

Z o školy.

Učiteľ: „Je známo, že teplo všetko rozťahuje a zima stahuje; Miško, udaj mi nejaký príklad!“

Žiak: „Vakácie!“

Učiteľ: „Jako?“

Žiak: „V lete trvajú dva mesiace a v zime o vianociach len šesť dní!“

*

Detská prostorečnost.

Matka: „Ale, Janko, akože môžeš riecť totke že je sprostá hus? Choď hneď a riekni, že ti je toho veľmi ľúto!“

Janičko: „Tetka, je mi ľúto, že ste sprostá hus!“

Budapešťianska bursa s úradným značením cien dňa 21. októbra.

O b i l i e	Jaková dla hekt.	Za 100 kilogr.		Cenné papiere	Peniaze	Tovar	Cenné papiere	Peniaze	Tovar
		od	do						
Pšenica banátska . . .	75-80	9.10	9.90	Štátny dlh.			Prvá uhor. poisť. spol.	3575.-	3625.-
pešťianska	75-80	9.30	10.05	Uhorská zlatá renta 4%	119.80	120.30	Pešť. uh. kupec. b.	1420.-	1425.-
stolnobebradská	75-79	9.60	10.10	korunová renta 4%	98.00	98.50	Pešť. prvá vlast. sporiteľňa	8175.-	8225.-
Raž (žit)	70-72	7.65	7.85	Uhorské regálové úpisy 4 1/2%	100.30	101.03	Šalgó-tarjánska baňa na uhlie	616.00	617.00
Jačmeň na krm	60-62	5.75	6.15	premiové úpisy	161.00	167.00	Záložné listy.		
na pátku	62-64	6.65	7.15	Uhorská tiskovo-segedínska po- žička 4%	139.00	140.00	Uhorského pozem. úverového ústavu 4%	97.75	98.75
na várku	64-66	7.50	8.50	Uhorská žel. požička 4 1/2% v zl. vyvážkové úpisy 4%	120.00	120.50	Uhorského úver. záložného ús- tavu 4 1/2%	100.00	100.00
Ovos	39-41	5.75	6.05	Spoločná požička v bež. penia- zoch 4 1/2%	96.20	97.20	Uh. úver. ústavu s prémieou 4%	121.50	122.50
Kukurica	73	5.30	5.40	Žreby.			Peniaze.		
Proso	—	4.30	4.70	Spolku „Jó gazv“	3.70	4.10	Cisársky dukát	5.69	5.71
Repica	—	12.25	12.75	Uhorského „Červeného križa“	8.00	8.50	Dvadsať-frankovník	9.53	9.57
Dateľinové semá, luc.	—	50.—	57.—	Rakúskeho	19.50	20.00	Nemecká ríšska marka	58.87	59.00
Svínska masť pešťianska	—	42.—	44.—	Bazilika	6.00	6.50	Striebro	—	—
„ vidiecka	—	75.00	78.00						

Tlačou cis. a kráľ. dvornej kníhtlačiarne Viktora Hornyánszkeho v Budapešti.